

Posudek oponenta diplomové práce studijního oboru

Antropologie a genetika člověka

Univerzita Karlova v Praze

Přírodovědecká fakulta

Název: Studium trajektorií BMI v závislosti na faktorech životního stylu – longitudinální studie českých adolescentů

Autorka: Bc. Anna Křivánková

Vedoucí závěrečné práce: RNDr. Hana Zamrazilová, PhD

Oponentka: MUDr. Jan Boženský

Posudek

Volba tématu:

Autorka se zabývá tématem, které je stále aktuální a odbornou společností široce diskutované. Vysoká prevalence nadměrné tělesné hmotnosti je všeobecně známý fakt, stejně jako spojitost civilizačních onemocnění s jídelními a pohybovými zvyklostmi, životním stylem či faktory okolního světa.

Teoretický úvod:

Autorka v teoretické části popisuje obecně etiologii obezity, faktory mající vliv nejen na vývoj obezity z hlediska věku, ale i distribuce tukové tkáně a formy jejího měření. V poslední části popisuje zdravotní rizika obezity a uvádí možnosti její terapie.

Zde bych autorce vytknul relativní nevyváženost a neúplnost jednotlivých komponent z hlediska obsahu. Ačkoliv je v kapitole 1.2 Etiologie obezity patrná snaha o komplexní výčet mnoha známých faktorů zapojených do rozvoje obezity, kapitola je značně strohá a jednotlivých faktorům je věnován malý prostor. Zcela opomenut zůstal např. vliv epigenetiky, gastrointestinální mikrobioty nebo typu porodu, což jsou témata, na která cílí aktuální výzkum obezity. Také používání ne zcela přesných a odpovídajících termínů je pro diplomovou práci krajně nevhodné. Například věta: *Nadpoloviční většina obézních dětí zůstane obézními i po 35. roce života (Ward et al., 2017)*, může znamenat 51% nebo ale také mnohem větší procento. Také použití některých obrátů typu: *Kamenem úrazu dnešní doby je nedostatečná fyzická aktivita*, mi spíše evokuje článek v denním tisku a ne v diplomové práci.

Praktická část:

Pro tuto práci byly formulovány 4 cíle a 4 hypotézy, které byly jasně definovány a popsány.

Autorka využila již dříve provedené šetření projektu COPAT z roku 2009–2010 a porovnávala prevalenci nadváhy, obezity a metabolického syndromu u části účastníků i v roce 2018. Dalším cílem bylo zjistit prevalenci „skryté“ obezity u účastníku v roce 2018 a porovnat výsledky s údaji z jiných studií. Modelace vývojové křivky BMI dospělých normostenických jedinců a predikce faktorů životního stylu a osobní a rodinné anamnézy potenciálně přispívající k rozvoji nadváhy nebo obezity v dospělosti byly další dva cíle práce.

Metodika: Typem práce se jedná o longitudinální prospektivní studii. Způsob provedení práce, včetně sledovaného souboru, je jasně popsáný.

Statistické analýzy: Zvolené statistické metody (ANOVA, OPLS) odpovídají typu zpracovaných dat. Rovněž aplikace transformace dat byla správná vzhledem k faktu, že biologická data často nemají normální rozdělení.

Výsledky: Získaná data jsou zpracována adekvátně, formou názorných grafů a tabulek.

Diskuse a závěr: Autorka se snaží v diskuzi popsat jednotlivé výsledky, popis je přesný a vhodně doplněný grafy a tabulkami. Autorka si je vědoma limitů s ohledem na nízký počet účastníků v roce 2018 a velmi vhodně některé data porovnává se srovnatelnými výsledky jiných studií. V závěru autorka provedla shrnutí výsledků a predikci vývoje obezity ve světě.

Formální zpracování: Struktura práce je logická, jasná a přehledná. Text je upraven, bez překlepů, doplněn správnými odkazy na tabulky, grafy, obrázky, použité dotazníky, obsahuje seznamy těchto materiálů. V seznamu literatury je jednotný citační styl.

Na základě předloženého textu je možno usuzovat, že se autorka v dané problematice orientuje a dokázala téma vhodně zpracovat. V teoretické části bych s ohledem na diplomovou práci zaměřenou na vznik obezity v dětském, očekával větší akcent na epigenetické přenosy, vliv mikrobioty a typu porodu na rozvoj obezity. Některá použitá větná spojení mohou rušit charakter a kvalitu diplomové práce, ale i tak bych doporučil práci vhodnou k obhajobě a doporučuji ji klasifikovat známkou výborně.

Autorce pokládám tyto doplňující otázky:

1. Existuje vztah mezi typem porodu a rozvojem obezity v dětské věku.
2. Můžete popsat vztah mezi vyšším příjmem bílkovin v kojeneckém věku a obezitou (tvz. časná proteinová hypotéza)

V Ostravě dne 19 . 8. 2019

MUDr. Jan Boženský

Primář dětského oddělení

Vítkovická nemocnice a.s.

Člen skupiny AGEL

Zalužanského 1192/15 • 703 84 Ostrava - Vítkovice • fax: +420 595 633 077 mobil: +420 724 649 902

• telefon: +420 595 633 530 email: jan.bozensky@vtn.agel.cz • web: www.nemvitkovice.cz